

علی‌اکبر ولایتی مشاور مقام معظم رهبری در امور بین‌الملل در پاسخ به سوالاتی مبنی بر اینکه مقامات آلمانی، فرانسوی و انگلیسی به درخواست رژیم صهیونیستی در مورد حضور ایران در سوریه هشدار دادند، گفت: منطقه، منطقه ما است و ما کشور مهم غرب آسیا هستیم و در منطقه خودمان حق داریم که به ندای ملت‌های دیگر که دوست ما هستند و یا عضو محور مقاومت هستند و اگر از ما برای مشورت یا هر کمک دیگری که محور

ایران به سیاست حضور فعال خود در منطقه ادامه خواهد داد

مقاومت را تقویت می‌کند، دعوت کردند، پاسخ مثبت دهیم، وی خاطرنشان کرد: بنابراین، اینکه در سوریه باید باشیم یا نه، مبنای حضور ما چند چیز است؛ نخست اینکه ما عضو همان منطقه‌ای هستیم که اکنون در آن حضور داریم. دوم اینکه اگر در سوریه یا عراق هستیم به دعوت دولت‌های قانونی آنها است و سوم اینکه کشورهای غربی هیچ کدام در منطقه غرب آسیا نیستند. آنها کشوری اروپایی یا آمریکایی هستند. چطور آنها به

با توجه به درخواست رئیس‌جمهور برای برگزاری همه‌پرسی در موضوعات محل اختلاف آفتاب یزد با حقوقدانان درباره امکان اجرای آن گفتگو کرده است

مسیر رفرا ندوم

آفتاب یزد - گروه سیاسی: «من به عنوان مسئول اجرای قانون اساسی دلم می‌خواهد شرایطی فراهم شود تا به اصل برگزاری رفراندوم قانون اساسی عمل کنیم و یک بار هم که شده آن چیزی را که برای همه مهم است و اهمیت دارد، از مردم پرسیم.»

این اظهارات حسن روحانی نه مربوط به سخنرانی بیست و دوم بهمن سال جاری بلکه مربوط به حدود ۴ سال پیش است. یعنی اینکه حرف های روز بیست و دوم بهمن حسن روحانی، آنقدرها هم که دیگران فکر می‌کنند بی سابقه نیست. چرا که او یک بار دیگر هم ایده برگزاری همه پرسی و یا به قول خودش مراجعه به آرای عمومی را مطرح کرده بود.

البته آن ایده، آن وقت‌ها مثل الان سرو صدا به پا نکرد. روحانی چهار سال پیش هم مثل بیست و دوم بهمن اسماً دقیقاً مشخص نکرد که منظور از این همه پرسی و این رفراندوم در چه زمینه‌ها و چه مصداق‌هایی است. اما اکنون سخنرانی او در بیست و دوم بهمن و این جمله‌اش که: «برای یک بار هم که شده، درباره مسئله بسیار مهم که ممکن است اختلافی هم باشد... [مسئله‌ای که] برای همه اهمیت دارد و در زندگی همه تأثیرگذار است، نظر مستقیم مردم پرسیده شود» بیشتر به چشم آمده.

او در ادامه گفت: «قانون اساسی بن بست‌ها را برداشته است، هر جا در مسائل مهم اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی مجلس می‌خواهیم داریم باید به اصل ۵۹ قانون اساسی یعنی آرای مردم و همه پرسی مراجعه کنیم.»

آیا روحانی می‌تواند؟

اما در این بین توجه به برخی نکات را نباید فراموش کرد. نخست اینکه استناد روحانی به اصل ۵۹ قانون اساسی است. در این اصل آمده: «در مسائل بسیار مهم اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ممکن است اقتضای قوه مقننه از راه همه‌پرسی و مراجعه مستقیم به آراء مردم صورت گیرد. درخواست مراجعه به آراء عمومی باید به تصویب دو سوم مجموع نمایندگان مجلس برسد.»

قوه مقننه و مجلس. این یعنی اگر بنا به فرآیندومی است باید پای پارلمان به میان بیاید نه دولت. از سوی دیگر، بی‌تردید هر رفراندومی کسب اجازه

از نهادهایی دیگر را هم طلب می‌کند. این یعنی اینکه هرچند روحانی از رفراندوم می‌گوید اما دستش آن قدرها هم برای این کار براساس قانون باز نیست.

از سویی عده‌ای معتقدند که برگزاری همه پرسی توأم با تبصره‌هایی است که می‌توان آن را تفسیر به رای نمود و در واقع مضامین و مصادیق مختلفی را با این تبصره‌ها و تفاسیر رفراندوم ناپذیر کرد. موضوعی که اظهارات حسن روحانی را از عملیاتی بودن می‌اندازد.

سوالات بی‌پاسخ

اما آیا قانون و شرایط به ما اجازه این را می‌دهد تا در باره بحث برانگیزترین مسائلی که در آن اختلاف نظرها زیاد و حساس است این همه‌پرسی‌ها برگزار شوند؟ و اگر آری دقیقاً چه مصادیق اختلافی می‌تواند شامل حال این موضوع شود؟ سازو کار یک همه پرسی با این شرایط چیست؟ روحانی به عنوان یک رئیس‌جمهور در قبال این موضوع تا چه اندازه قدرت دارد؟ و آیا در انجام پذیر بودن یا نبودن یک رفراندوم، تفسیرها ممکن است مانع برگزاری رفراندوم‌ها شود؟

روحانی پاسخ هیچ یک از این سوالات را نداده است. او به طور کلی درباره اختلافات بین جناحی یا مسائلی بزرگ سیاسی - اجتماعی در کشور سخن می‌گوید.

دولت باید لایحه بدهد

صالح نیکیخت درباره این که چگونه می‌توان به موضوع همه رفراندوم ورود پیدا کرد و آیا دولت یا مردم می‌توانند چنین درخواستی را درباره یک موضوع خاص مطرح کنند؟ گفت: «با توجه به اینکه اصل بر قانونگذاری از طریق مجلس شورای اسلامی است درباره اصل ۵۹ قانون اساسی نیز قید شده است که درباره مسائل بزرگ سیاسی، اجتماعی و فرهنگی، این نهاد (مجلس) وظیفه

کمالوندی:

احتمال تغییر برجام با همکاری اروپا نزدیک به صفر است

بهرروز کمالوندی سخنگوی سازمان انرژی اتمی در گفتگو با عصر ایران از برجام واقدامات اروپا در این باره می‌گوید که در ادامه بخش‌هایی از این گفتگو را می‌خوانید:

● **حرف ترامپ این است که من برجام را باید اصلاح کنم و این حرف خیلی بزرگ است، یعنی به فرض محال اگر این اتفاق بیفتد، اصلاً سنگ روی سنگ بند نمی‌شود.** از فردا روی هیچ توافق بین المللی نمی‌شود حساب کرد. توافقی که شش کشور قوی و اتحادیه اروپا آن را به سرانجام رسانده‌اند را نمی‌شود یک فرد بیاید و خواستار لغو آن و اجرای توافق دیگری شود. بنابراین، ترامپ و آمریکا برای منافع کردن دیگر کشورها کار سختی دارند؛ حالا اگر نگوئیم این کار نشدنی است ولی کار خیلی خیلی سختی خواهد بود.

● **فترق اروپا با آمریکا این است که آمریکا امروز اعتقاد دارد هر جا که لازم شد با قدرت مسئله را حل می‌کند و در نتیجه لزومی ندارد که مذاکرات صورت بگیرد.** چند روز اخیر هم شاهد بودیم که ترامپ در سخنرانی‌اش گفت یکی از کارهای من مدرن کردن تسلیحات اتمی است. این تصمیمات به این معنی است که ترامپ به مسائل جهان از زاویه اعمال قدرت نگاه می‌کند و معتقد است که با استفاده از زور مسائل را حل می‌کند.

■ اظهارات حسن روحانی در همه پرسی ازدیدگاه عده‌ای شاید بیشتر به یک بازی با کلمات شبیه باشد تا اقدامی عملی و از همین رو برخی معتقدند که این تب همه پرسی نیز مانند ۴ سال پیش به زودی به فراموشی سپرده خواهد شد

■ صالح نیکیخت: دولت می‌تواند در قالب یک لایحه درخواست رفراندوم را مطرح کند و چنانچه مجلس یا دوسوم رای با آن موافقت کرد مسیر همه پرسی هموار می‌شود. اما فراموش نکنیم که همه پرسی‌ها باید به تأیید شورای نگهبان برسد

■ برای درخواست رفراندوم، نقش مردم در قانون پیش‌بینی نشده است و چنین خواستایی باید از طریق قوای سه‌گانه صورت بگیرد

کنید؛ اینکه راه آهن دولتی، خصوصی شود حتی اگر به دوسوم رای مجلس هم برسد خلاف قانون اساسی است و رد می‌شود.»

تغییر در نوع نظارت

صالح نیکیخت درباره این نکته که حسن روحانی در اظهارات بیست و دوم بهمن گفته است به گونه‌ای شرایط را ترتیب دهد که تعداد بیشتری در انتخابات بتوانند کاندیدا باشند و آیا این می‌تواند به معنای برگزاری همه پرسی برای کاهش اختیارات نهاد نظارتی درانتخابات باشد یا خیر، گفت: «شورای نگهبان معقدات و وقتی نظارت انتخابات برعهده اوست همین نهاد هم باید نوع استصوابی بودن یا نبودن این نظارت را تعیین کند. درباره نظارت استصوابی اگر شورای نگهبان رضایت دهد می‌توان مانند زمان مجلس ششم اقدام شود. به عبارتی در این بخش ممکن است تغییراتی محتمل شود؛ به شرط آنکه شورای نگهبان به این نتیجه برسد.»

آنچه شدنی است؟

پس باین اوصاف چه موضوعاتی می‌توانند در طرح رفراندوم عملی شوند؟ نیکیخت این موضوع را در مباحث اقتصادی خلاصه می‌کند و می‌گوید: «در عمل آنچه که قرار است در همه‌پرسی جنبه عملی به خود بگیرد مباحث اقتصادی مثل موضوع باران‌هاست؛ اینکه مثلاً دادن بارانه یا ندادن آن به همه پرسی گذاشته شود و یا اینکه در بحث‌های خصوصی سازی برخی مسائل نظر مردم خواسته شود.»

■ اظهارات حسن روحانی در همه پرسی ازدیدگاه عده‌ای شاید بیشتر به یک بازی با کلمات شبیه باشد تا اقدامی عملی و از همین رو برخی معتقدند که این تب همه پرسی نیز مانند ۴ سال پیش به زودی به فراموشی سپرده خواهد شد.

● به هر حال به نظر می‌رسد اگرچه رئیس‌جمهور برای چندمین بار بحث همه‌پرسی را مطرح کرده است اما قانون به گونه‌ای نوشته شده است که لیبیک به درخواست حسن روحانی دشوار و حتی غیرممکن باشد. آیا رئیس دولت مطالبه خود را پیگیری خواهد نمود؟!

● کجای برجام گفته شده است که اگر خواستید بیاید اصلاح کنید یا چیزی به آن اضافه کنید. به زور هم نمی‌شود به آن چیزی چسباند.

● شرایط پیچیده امروز سیاست امکان استفاده مطلق از زور را نمی‌دهد و حالا می‌بینیم فردی مانند ترامپ با عقیده‌های اوایل قرن بیستم، می‌خواهد در قرن بیست و یکم مسائل و مشکلات را حل کند.

● زور خیلی خوب است یک کالایی است که در عالم سیاست هفتاد درصد ضریب دارد ولی آن سسی درصد دیگر بعضی وقت‌ها این تعادل را تغییر می‌دهد. لذا من فکر می‌کنم اتفاق خاص بزرگی نمی‌افتد این که به زور ایران را بیابورد پای میز و به ما حکم کنند که این را اصلاح کن یا این الحاقیه را بپذیر، غیر ممکن است. به نظرم چارچوب برجام خوب گذاشته شده و به همین دلیل است که نمی‌توانند کار زیادی انجام دهند.

● در حال حاضر برجام به عنوان ضمیمه قطعنامه ۲۲۳۱ است و به همین دلیل ضمانت اجرا دارد. به همین دلیل است که ترامپ هیچ کاری نمی‌تواند انجام دهد. اینکه گفتند با یک چرخش قلم می‌توانیم برجام را بی‌اثر کنیم نشان می‌دهد که این چرخش قلم چندان هم کارایی ندارد.

سید عزت الله ضرغامی

درباربر حضور ده‌ها میلیون ایرانی غیرنمند در کف خیابان‌های ایران و اعلام موضع صریح در مقابل دشمن، حرف از رفراندوم زدن، نه تدبیر است و نه حتی سلیقه! هرچند که اصل حرف هم خیلی مورد اعتنا نیست.

محمود صادقی

#ابراهیم عزیز! آن #داعشی هم که تو در #به‌وقت‌شام به تصویر کشیدی با استاد به آیات قرآن هیچ نقدی را بر نمی‌تابد

mohamad_balochzehi

نماینندگان مجلس سیستان و بلوچستان طی نامه‌ای به رئیس‌جمهور ضمن اشاره به عدم برخورداری استان از سهم منطقی منابع عمومی کشور و نیز متعاقب درخواست دو تن از نمایندگان اصولگرای استان از ایشان مبنی بر ضرورت تقسیم استان، خرد شدن استانهای کشور به واحدهای کوچکتر را خلاف منافع ملی دانسته‌اند.